

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/63/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3510205000
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3510205000.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyiho a Mgr. Zuzany Holúbkovej, v spore žalobkyne: A. B. C., narodenej XX.XX.XXXX, bytom D. E. D. F., G. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, so sídlom Košice, Štúrova 20, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo vnútra SR, Bratislava, Pribinova 2, o náhradu škody, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 24. marca 2015, č. k. 10C/21/2011-1369, takto

rozhodol:

- Rozsudok súdu prvej inštancie v zostávajúcej časti, t. j. v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a vo výroku o trovách konania, **p o t v r d z u j e**.
- Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie po predchádzajúcom zrušení rozhodnutia odvolacím súdom rozhodol tak, že žalobu žalobkyne zamietol. Žalobkyňu zaviazal nahradiť žalovanej trovy konania v sume 304,88 eur titulom cestovného, do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. V rozhodnutí konštatoval, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala proti žalovanej zaplata sumy 29.874,526 eur titulom náhrady škody a sumy 165.969,59 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy. V priebehu konania požiadala o zmenu žalobného návrhu a domáhala sa zaplata sumy 337.182,38 eur titulom náhrady škody a sumy 165.969,50 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy. V rámci záverečného návrhu právne prekvalifikovala svoj nárok z náhrady škody na ušlý zisk. Žalovaná vzniesla námietku premlčania, preto súd prvej inštancie skôr, ako sa začal zaoberať meritom veci, zaoberal sa námietkou premlčania a dospel k záveru, že v časti rozšírenia žalobného návrhu o 307.307,854 eur titulom náhrady ušlého zisku je námietka premlčania dôvodná. V časti uplatneného ušlého zisku sa právo žalobkyne na náhradu škody začalo premlčovať najneskôr od 23.03.2007, t. j. od momentu, kedy sa mala dozvedieť, že dôvodom neprideľovania nových prípadov je začatie trestného stíhania voči jej osobe. Premlčacia doba neplynula počas 6 mesiacov predbežného prerokovania návrhu (od 04.03.2008 do 04.09.2008), v zmysle § 19 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z., teda premlčacia doba nároku na zaplata 307.307,854 eur uplynula dňa 23.09.2010. Keďže žalobkyňa rozšírila svoj návrh až podaním zo dňa 30.05.2011, jej nárok je v tejto časti premlčaný. V tejto súvislosti dodal, že nárok na ušlý zisk do dnešného dňa nebol ani predbežne prerokovaný a ako škoda bol uplatnený len v rozsahu 29.841,33 eur.

2. Pri posudzovaní zvyšku nároku na ušlý zisk vo výške 29.874,526 eur z titulu, že žalobkyňa nedostávala nové prípady (exekučné tituly) z dôvodu prebiehajúceho trestného stíhania, súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní sa nepreukázalo, že dôvodom pre neprideľovanie exekučných prípadov bolo vznesenie obvinenia voči žalobkyňi, keď túto skutočnosť nepotvrdil žiaden z vypočutých svedkov, ktorí pracovali alebo pracujú na Krajskom riaditeľstve Policajného zboru v Trenčíne. Z obsahu Zmluvy

o vykonávaní exekúcie zo dňa 26.08.2005, uzavretej medzi žalobkyňou ako súdnym exekútorom a Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Trenčíne ako oprávneným vyplýva, že právo na pridelovanie prípadov bolo v dispozičnom oprávnení oprávneného, teda na pridelovanie prípadov nebol právny nárok. Ak sa KR PZ v Trenčíne rozhodlo nepridelovať nové prípady žalobkyňi z akéhokoľvek dôvodu, týmto postupom neporušilo žiadny právny predpis ani ustanovenie zmluvy. Z týchto dôvodov súd prvej inštancie uzavrel, že žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno, keď nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi domnelým porušením práva alebo povinnosti a vznikom ušlého zisku. Dodal, že žalobkyňa ani pri samotnom výpočte výšky ušlého zisku nevychádzala z pravdivých údajov, keď tvrdila, že jej bolo pridelených k 21.02.2007 celkom 1303 exekučných titulov a stratu na zárobku si uplatnila za obdobie od júna 2007 do mája 2017. Z prehľadu predloženého KR PZ v Trenčíne totiž vyplynulo, že žalobkyňi bolo do konca roku 2007 priložených len 419 prípadov (zvyšné prípady boli pridelované synovi žalobkyne ako exekútorovi), pričom od 01.07.2011 sa nové prípady (blokované pokuty ako exekučné tituly) ani nevymáhajú prostredníctvom exekútorov. Takýto postup žalobkyne označil za špekulatívny, bez právneho základu so zisťujúcim úmyslom získať prostredníctvom súdu neoprávnený majetkový prospech.

3. K uplatnenému nároku súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v súvislosti so zastavením trestného stíhania sú orgány činné v trestnom konaní zo zákona oprávnené vyhodnotiť zistené skutočnosti a právne ich kvalifikovať, či sú splnené podmienky pre začatie trestného konania, vznesenie obvinenia a postupovať v súlade s právnymi predpismi. V danej veci bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie na základe záväzného pokynu okresného prokurátora. Vznesenie obvinenia dňa 19.02.2007 obsahovalo tvrdené skutočnosti a orgán činný v trestnom konaní, teda policajný zbor konal v súlade s právnymi predpismi, keď posudzoval všetko, čo vyšlo v konaní najavo spôsobom, ktorý v žiadnom prípade nenasvedčuje na protiprávne konanie. Ak tento orgán v lehotách určených zákonom a v súlade s právnymi predpismi posudzoval zistené skutočnosti určeným spôsobom bez toho, aby sa dopustil protiprávneho konania, nie je možné považovať tento postup za nesprávny úradný postup a potom v dôsledku takéhoto postupu nemohla vzniknúť škoda. Z dokazovania vyplynulo, že trestné stíhanie bolo začaté dňa 19.02.2007 a na pokyn prokurátora bolo zastavené dňa 02.04.2007, teda 42 dní žalobkyňa čelila trestnému stíhaniu. Zastavenie trestného stíhania znamená, že výsledky trestného (prípravného) konania ukazujú, že nejde o trestný čin, zároveň to znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia. Žalobkyňi teda vzniklo právo na náhradu škody, ktorú si však v rámci tohto konania neuplatnila, resp. nepreukázala. Do úvahy by pripadali najmä trovy obhajoby, vecné náklady, ušlý zisk preukazovaný v príčinnej súvislosti s napr. pozastavením exekučnej činnosti a podobne.

4. Vo veci nároku na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 165.969,59 eur súd prvej inštancie uviedol, že tu je potrebné vychádzať zo zákonnej úpravy platnej do 31.08.2008, nakoľko zásah do práv žalobkyne sa udial od februára 2007 do apríla 2007. Hoci výšku nemajetkovej ujmy súd určuje voľnou úvahou, nemôže ísť o úvahu nepreskúmateľnú, resp. o úvahu svojvoľnú; súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadostučinenie podľa prvého odseku ust. § 17 Zák. č. 514/2003 nie je postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti a podobne. V danej veci súd dospel k záveru, že vzhľadom na postavenie žalobkyne a okolnosti prípadu nie sú splnené zákonné požiadavky na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Postavenie žalobkyne ako exekútora v spoločnosti nie je vnímané pozitívne, čo dosvedčuje aj vypočutý kolega A. H. I.. Je tiež potrebné vziať do úvahy, že polícia konala na pokyn prokurátora, teda nekonala svojvoľne, bez právneho základu. Za najpodstatnejšiu okolnosť pre nepriznanie nemajetkovej ujmy však uviedol dĺžku nezákonného zásahu, ktorý trval len 40 dní, za ktorý čas ani nedošlo k pozastaveniu exekučnej činnosti žalobkyne. Žalobkyňa nepredložila súdu žiadnu hodnovernú štatistiku, z ktorej by bolo zrejmé, že došlo všeobecne k výraznému poklesu nových prípadov (exekučných titulov) v rozhodnom období, resp., že došlo k dramatickému zníženiu obratu výnosov žalobkyne z exekučnej činnosti. Okrem toho svedok E. J. G. vypovedal, že publicita správ o trestnom stíhaní žalobkyne bola nízka a médiá ju neprebrali. Ďalej uviedol, že ak žalobkyňa v konaní preukazovala, že je osoba s nižším prahom citlivosti vnímania vlastného negatívneho postavenia v spoločnosti, táto okolnosť by sa prejavila nielen vo vzťahu k najbližšiemu okoliu, ale prejavila by sa aj na zdravotnom stave žalobkyne. Žalobkyňa nepreukázala, že v súvislosti s trestným stíhaním vyhľadala zdravotnú pomoc, resp. užívala lieky na lekársky predpis. Uviedol, že je prirodzené, že trestné stíhanie voči akejkoľvek osobe s právnickým vzdelaním je možné považovať za veľmi citeľné a nepríjemné (za týmto účelom vypovedala najbližšia rodina žalobkyne, resp. kolegovia z právnického prostredia), automaticky to však nezakladá nárok na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nemajetková ujma

zahŕňa ujmu spôsobenú poškodením občianskej cti, dobrej povesti, v dôsledku morálneho utrpenia v prípade vznesenia obvinenia v súvislosti s trestným stíhaním, ktoré bolo neskôr zastavené. V danom prípade náhradu spôsobenej nemajetkovej ujmy žalobkyne (morálnej ujmy) je adekvátne, vzhľadom na okolnosti prípadu, riešiť inou formou zadosťučinenia, a to napr. verejným ospravedlnením, uverejnením zastavenia trestného stíhania a stručného znenia odôvodnenia a podobne. Keďže toto žalobkyňa nežiadala, súd návrh žalobkyne na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch ako nedôvodný zamietol.

5. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že informovanie médií prostredníctvom hovorca Krajského riaditeľstva nie je možné subsumovať pod nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, pretože hovorca policajného zboru nie je v postavení vyšetrovateľa alebo povereného orgánu PZ ako to predpokladá § 4 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. Hovorca polície zabezpečuje komunikáciu polície s verejnosťou a médiami. Nesprávny úradný postup je nevyhnutné vždy odvodzovať od konkrétneho procesného právneho predpisu a pritom musí byť z vykonaného dokazovania zrejmé, že na základe tohto predpisu došlo k porušeniu práva alebo zanedbaniu povinnosti orgánov verejnej správy. Ak sa žalobkyňa mienila domáhať preskúmania postupu hovorca PZ, jej žalobný návrh mal smerovať na ochranu osobnosti v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko na podklade policajnej zvodky boli v médiách zverejnené informácie o trestnom stíhaní žalobkyne a bolo možné uvažovať o možných zásahoch do osobnostných práv žalobkyne. Žalovaná nemôže byť zodpovedná za informácie, ktoré zverejnili médiá, nakoľko nemá žiaden dosah nad tým, čo a akým spôsobom bolo v médiách zverejnené a ďalej na strane žalovanej by chýbala aj pasívna vecná legitimácia, pretože hovorca PZ nie je zamestnancom žalovanej, ale Krajského riaditeľstva PZ. Žaloba by v tomto prípade teda musela smerovať voči inému subjektu.

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

7. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu, ktorá žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že jej žalobe v celom rozsahu vyhovie, alebo napadnutý rozsudok zruší v niektorej časti vo vzťahu k niektorému z nárokov a v rozsahu zrušenia vráti späť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Ako odvolací dôvod uviedla ust. § 205 ods. 2 písm. a/, b/, d/ a f/ O.s.p. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ uviedla, že tento odvolací dôvod uplatňuje z dôvodu, že v konaní došlo k vade uvedenej v ustanovení § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, keď napriek opätovne rozsiahlemu odôvodneniu rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je možné dospieť k záveru, že toto zodpovedá ust. § 157 ods. 2 O.s.p. Súd prvej inštancie najmä nevysvetlil zrozumiteľne vo svojom odôvodnení, ako sa vypořiadal s ustanoveniami trestného poriadku (§ 193 ods. 1 písm. c/ a § 189 ods. 1) a konštatoval, že sa orgán činný v trestnom konaní nedopustil protiprávneho konania - vydania nezákonného uznesenia. Rozhodnutie o vznesení obvinenia v danej veci je pritom potrebné považovať za nezákonné nie preto, že dňa 16.04.2007 bolo trestné stíhanie vo veci zastavené, ale preto, že toto uznesenie ako nezákonné bolo zrušené rozhodnutím prokurátora. Nezrozumiteľnosť napadnutého rozhodnutia ďalej videla v tom, že nie je možné z neho zistiť, čo je obsah výpovedí jednotlivých svedkov a čo sú skutkové závery, keď súd prvej inštancie nijakým spôsobom nevysvetlil, z akého dôvodu považuje výpovede zamestnancov KR PZ za vierohodnejšie ako výpovede svedkov, ktorí potvrdzovali ňou uvádzané skutočnosti o dôvode neprideľovania jej návrhov na začatie exekúcií zo strany KR PZ Trenčín. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b/ uviedla, že odôvodnenie súdu prvej inštancie zodpovedá odôvodneniu uvedenému v prvom rozsudku súdu prvého stupňa, a teda súd prvej inštancie sa neriadil v súlade s ust. § 226 O.s.p. právnym názorom odvolacieho súdu, a to ani vo vzťahu k nezákonnosti rozhodnutia, ani vo vzťahu k nedostatku zodpovednosti žalovanej za zverejnenie informácií zasahujúcich do osobnostných práv žalobkyne. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ a písm. f/ O.s.p. uviedla, že súd prvej inštancie opäť v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nesprístupnil spôsob, akým hodnotil vykonané dôkazy. Súd opätovne bez bližšieho zdôvodnenia konštatuje, že žalovaná nezodpovedá za postup hovorkyne KR PZ v Trenčíne; neexistuje však právny dôvod, pre ktorý by činnosť KR PZ prostredníctvom jeho hovorkyne, ktorá bola nesprávnym úradným postupom, mala byť vyňatá z pod ust. zák. č. 514/2003 Z. z. Vyslovila názor, že v priebehu konania bolo nepochybne zistené, že prezumpcia neviny poskytnutím tlačovej správy KR PZ o jej trestnom stíhaní bola zásadným spôsobom porušená, keď nielen použité výrazy o tom, že protiprávnym spôsobom zabezpečila výkon exekúcie tak, že exekvovala finančné prostriedky prikázaním pohľadávky z účtov spoločností, ktoré nemali záväzky voči oprávneným subjektom, ktoré

v exekučnom konaní zastupovala a že istej zdravotnej poisťovni spôsobila svojim konaním škodu za viac ako 21.000.000,- Sk, ktoré jednoznačne konštatuje protiprávnosť jej konania zastupovaním akýchsi oprávnených v exekučnom konaní a spôsobením škody zdravotnej poisťovni, porušili jej prezumpciu neviny, ale aj údaje v nej ju umožnili jednoznačne identifikovať. Samotná skutočnosť trestného stíhania bez ohľadu na to, či je človek s právnickým alebo bez právnického vzdelania pôsobí nepredstaviteľne skľučujúco a znepokojujúco a bez ohľadu na to, že sama vie, že sa nedopustila žiadneho protiprávneho konania, u ľudí bez právnického vzdelania, ktorých je väčšina, ktorí nerozlišujú medzi vznesením obvinenia a vinou, nemožno očakávať pochybnosť o tom, že sa na základe zverejnených informácií mala skutočne protiprávneho konania dopustiť. Súd prvej inštancie pochybil aj vo vzťahu k záveru, že nepreukázala existenciu škody v podobe ušlého zisku, keď ušlý zisk vo všeobecnosti nie je možné považovať za hodnotu, na ktorú by mal poškodený nárok, ale stratu "očakávaného prínosu", nie zaručeného prínosu. V kontexte uvedeného nie je preto relevantné opakované tvrdenie žalovanej, že nemala nárok na pridelovania návrhov Krajským riaditeľstvom PZ v Trenčíne na základe Zmluvy o vykonávaní exekúcie zo dňa 26.08.2005. Podstatné je, ako postupoval KR PZ v Trenčíne po uzatvorení tejto zmluvy až do vydania uznesenia o vznesení obvinenia a ako postupoval po vydaní označeného rozhodnutia. K súdom akceptovanej námietke premlčania uviedla, že pokiaľ súd prihliadol na námietku premlčania, dospel k nesprávnemu právnemu záveru, keďže ona ani v čase 19.02.2007, kedy bolo vydané uznesenie o vznesení obvinenia, ani dňa 23.03.2007 nemohla vedieť o tom, aký ušlý zisk jej vznikne, teda že v dôsledku jej trestného stíhania KR PZ v Trenčíne jej natrvalo prestane (s výnimkou 116 vecí v roku 2012) pridelovať veci na vymáhanie v exekúcii.

8. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť, pričom zopakovala argumentáciu uplatnenú v konaní pred súdom prvej inštancie.

9. Odvolací súd rozsudkom zo dňa 19. októbra 2016 č.k. 17Co/897/2015-1433 rozsudok súd prvej inštancie potvrdil a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

10. Na základe podaného dovolania Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 18. júla 2018 č.k. 5Cdo/112/2018 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že odvolací súd nedoručil vyjadrenie k odvolaniu žalobkyni.

11. Po doručení vyjadrenia žalobkyni žalobkyňa v replike k vyjadreniu žalovanej uviedla, že žalovaná vo svojom vyjadrení neuvádza žiadne svoje argumenty, ktorými by reagovala na konkrétne časti odvolania. Opätovne poukázala na skutočnosť, že súd prvej inštancie nezahrnul do odôvodnenia svojho rozsudku jeho obligátornu časť, a to hodnotenie dôkazov. Ďalej uviedla, že zotrváva na svojich odvolacích argumentoch, osobitne v súvislosti s nárokom na zaplatenie ušlého zisku a náhradu nemajetkovej ujmy poukázala na ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka a rozhodnutie NS SR sp. zn. 5MCdo 1/2001 z 29.10.2012, z ktorých vyplýva, že ušlý zisk je nárok vyjadrujúci stratu „očakávaného“ a nie zaručeného prínosu. Uviedla, že rovnako v časti podania žalovanej týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy nenašla nič, čo by oslabilo opodstatnenosť jej odvolacích argumentov. Nad rámec odvolania a vyjadrenia žalovanej dala do pozornosti odvolacieho súdu, že nálezom sp.zn. I. ÚS 320/2016 zo dňa 7.7.2016 Ústavný súd SR zrušil rozsudok KS v Trenčíne sp.zn. 19Co 928/2014 zo dňa 18.2.2015, ktorým bol potvrdený rozsudok OS Nové Mesto nad Váhom sp.zn. 7C/89/2010 zo dňa 21.9.2011, kde ústavný súd dospel k záveru, že štát musí niesť zodpovednosť za zásah do práv sťažovateľky, ktorým bol záväzný pokyn na vznesenie obvinenia a to bez ohľadu na to, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie; podstatné je to, či sa ich pôvodné podozrenie potvrdilo. Vyslovila názor, že uvedený názor ústavného súdu možno nepochybné vzťahnúť aj na prejednávanú vec.

12. Žalovaná v duplike uviedla, že podľa jeho názoru súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zistil skutkový a právny stav v dostatočnom rozsahu pre meritorne rozhodnutie, na základe zistených skutočností vo veci správne rozhodol a svoje rozhodnutie následne dostatočne odôvodnil. K nálezom Ústavného súdu SR, na ktorý žalobkyňa poukazovala vo svojej replike uviedla, že v uvedenej veci nie je účastníkom konania a teda nemá informácie ani prístup k spisovému materiálu. Pokiaľ však žalobkyňa tvrdí, že sa týka tej istej trestnej veci, javí sa, že ide o totožný nárok žalobkyne, a preto z opatrnosti namietla prekážku litispendencie.

13. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 19. septembra 2019 sp. zn. 17Co/6/2019-1538 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

V odôvodnení uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Odvolací súd zároveň nezistil, že by sa súd prvej inštancie neriadil právnym názorom vysloveným v jeho zrušujúcom rozhodnutí č. k. 17Co/222/2012-1245. Súd prvej inštancie postupoval v intenciách zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, zaujal správny záver, že žalobkyni by v dôsledku vydania nezákonného rozhodnutia v zásade patrilo právo na náhradu škody a zaoberal sa aj hodnotením vykonaného dokazovania vo vzťahu k uplatneným nárokom na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Pokiaľ sa jednalo o zodpovednosť žalovanej za nezákonné rozhodnutie, odvolací súd konštatoval, že uznesením OR PZ v Trenčíne, Úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru všeobecnej kriminality, pracovisko Nové Mesto nad Váhom č. ČVS:ORP-142/01-OVK-TN-2007 zo dňa 16.04.2007 bolo trestné stíhanie žalobkyne zastavené, žalobkyni preto nepochybne vznikol nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Stotožnil sa pritom so záverom súdu prvej inštancie, že pokiaľ išlo o skutočnú škodu, túto si žalobkyňa v konaní neuplatnila – išlo by najmä o trovy obhajoby, vecné náklady a podobne. Pokiaľ išlo o uplatnený ušlý zisk, záver súdu prvej inštancie, že nárok žalobkyne bol v časti premlčaný, považoval odvolací súd za správny. Konštatoval, že dňa 23.03.2007 sa žalobkyňa dozvedela o škode v zmysle ust. § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., keď uvedeného dňa už vzhľadom k tejto získanej informácii a predchádzajúcemu počtu pridelovaných vecí vedela vyčíslieť stratu očakávaného prínosu. Odvolací súd však poukázal predovšetkým na to, že v konaní nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia a vznikom žalobkyňou tvrdeného ušlého zisku, keď ani rozsiahlym vykonaným dokazovaním sa nepodarilo jednoznačne preukázať, že KR PZ v Trenčíne nepridelovalo žalobkyni na vymáhanie nové prípady na základe uzatvorenej zmluvy o vykonávaní exekúcie zo dňa 26.08.2005 práve z dôvodu, že bolo voči nej začaté trestné stíhanie v danej veci. V posudzovanej veci tak chýbal jeden zo základných predpokladov pre zodpovednosť za uplatnenú škodu, preto nárok žalobkyne na zaplatenie tvrdeného ušlého zisku, ako aj nemajetkovej ujmy z nezákonného rozhodnutia žalovanej, bol podľa názoru odvolacieho súdu súdom prvej inštancie správne zamietnutý. Odvolací súd sa napokon stotožnil aj s právnym názorom súdu prvej inštancie, že žalobu žalobkyne je potrebné zamietnuť aj v časti, v ktorej sa domáhala náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v poskytnutí vyjadrenia hovorkyne KR PZ v Trenčíne prostredníctvom tzv. „zvodky“ médiám o tom, že žalobkyňa konala protiprávnym spôsobom. Príklonil sa k záveru, že žalobkyňa, pokiaľ sa mienila domáhať preskúmania postupu hovorkyne KR PZ v Trenčíne, mala sa domáhať ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a taktiež, že na strane žalovaných chýba pasívna vecná legitímácia. Poukázal pritom najmä na rozhodnutie z 30.09.2014 sp. zn. 7Cdo/126/2013, kde Najvyšší súd SR dospel k stanovisku, že v konaní o ochranu osobnosti fyzickej osoby, do ktorej bolo zasiahnuté nepravdivou informáciou poskytnutou médiám hovorcom ústredného orgánu štátnej správy, je pasívne vecne legitimovaný ústredný orgán štátnej správy, ktorého je hovorcom, nie Slovenská republika. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP.

14. Na základe dovolania podaného žalobkyňou Najvyšší súd SR ako súd dovolací rozsudkom zo dňa 26.04.2023, sp. zn. 4Cdo/121/2021 dovolanie žalobkyne v časti náhrady ušlého zisku zamietol z dôvodov, uvedených v citovanom rozhodnutí a žalovanej priznal v tejto časti náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni v plnom rozsahu. Vo zvyšku rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 19.09.2019, sp. zn. 17Co/6/2019 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

15. Po posúdení obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozsudku dospel dovolací súd k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou konania podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd konštatoval, že ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP); odvolací súd sa však v odôvodnení musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiada v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie a rovnako sa odvolací súd musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP).

16. V danom prípade, konštatoval dovolací súd, sa odvolací súd napriek výslovnému príkazu vyjadrenému v ust. § 387 ods. 3 CSP nevysporiadať v odôvodnení svojho rozsudku s podstatnými tvrdeniami žalobkyne uvedenými v odvolaní. Žalobkyňa v podanom odvolaní v súvislosti s preukazovaním opodstatnenosti uplatneného nároku na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy okrem iného rozporovala úvahu súdu prvej inštancie, podľa ktorej spôsob prežívania predmetnej situácie

spočíva v citlivej povahe žalobkyne a v tom, že je osobou „s nižším prahom citlivosti vnímania vlastného negatívneho postavenia v spoločnosti“. Žalobkyňa poukázala na to, že sa domáhala náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej jej zverejnením nepravdivých informácií o tom, že konala protiprávne, spôsobila škodu za viac ako 21 miliónov Sk, a že exekvovala – zastupujúc oprávnených či podnikateľské subjekty – neexistujúce pohľadávky. Dodala, že samotná skutočnosť trestného stíhania pôsobila na ňu nepredstaviteľne sklúčujúco a znepokojujúco. V súvislosti s vnímaním jej trestného stíhania v očiach verejnosti ďalej podotkla, že vedomosť o etapách trestného stíhania nemožno predpokladať a očakávať u ľudí bez právnického vzdelania, ktorých je väčšina a ktorý nerozlišujú medzi vznesením obvinenia a vinou. Osobitne v situácii, keď hovorkyňa KR PZ informovala o tom, ako „protiprávne postupovala“, nemožno u väčšiny ľudí očakávať pochybnosť o tom, že sa skutočne protiprávneho konania dopustila. Pritom je všeobecne známe, že vo verejnosti je podstatne nižšia ochota uveriť v nevinu verejného činiteľa, ako v jeho vinu. Na základe uvedeného dôvodila, že výšku uplatnenej nemajetkovej ujmy považuje z dôvodu nezákonného rozhodnutia, aj nesprávneho úradného postupu, za odôvodnenú. Dovolací súd konštatoval, že odvolací súd v tejto súvislosti v bode 46. síce uviedol, že súd prvej inštancie sa správne zaoberal tým, či žalobkyňu v dôsledku vydaného nezákonného rozhodnutia a podľa § 5 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. vzniklo právo na náhradu škody v rozsahu uvedeného v § 17 zák. č. 514/2003 Z. z., avšak ďalej už neposkytol žiadnu objektívne zrozumiteľnú odpoveď na špecifický argument žalobkyne ohľadom danosti uplatneného nároku a existencie dôvodov pre priznanie požadovanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej predmetným nezákonným rozhodnutím vydaným v trestnom konaní. Dovolací súd zdôraznil, že súd sa musí v odôvodnení rozhodnutia vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery; a to aj v situácii, keď potvrdzuje prvoinštančné rozhodnutie ako vecne správne.

17. Vzhľadom na zistenie výskytu vady podľa § 420 písm. f) CSP, dovolací súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že ďalej už nepristúpil k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie žalobkyne týkajúcej sa nepriznania náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v hľadiska právneho posúdenia veci (§ 421 CSP).

18. Dovolací súd predsa len ako obiter dictum nad rámec vyššie uvedeného poznamenal, že súhlasí s argumentáciou dovolateľky, podľa ktorej trestné stíhanie, ktorého následkom nie je odsúdenie stíhanej osoby, je zásahom do práv takto postihutej osoby, za ktorú štát zodpovedá. Zároveň je ale potrebné zdôrazniť, že stále platia základné východiská predpokladov vzniku za nemajetkovú ujmu (uznesenie najvyššieho súdu z 12.12.2012, sp. zn. 7Cdo/145/2011), že pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch musí mať súd preukázanú skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadosťučinenie podľa § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. nie je postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi i vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti a pod. (viď aj Rč 21/1995).

19. Pokiaľ ide o ďalší, žalobkyňou uplatnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, keď žalobkyňa považovala v rozhodujúcej praxi dovolacieho súdu za dosiaľ nevyriešenú otázku, či je možno zo strany osoby, o trestnom stíhaní ktorej bolo informované hovorcom KR PZ uplatniť nárok na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z. voči štátu, dovolací súd prisvedčil názoru dovolateľky, že poskytovanie informácií o trestných konaniach podľa Trestného poriadku je celkom určite úradným postupom, ktorým orgány činné v trestnom konaní vykonávajú zákonom zverenú kompetenciu za účelom naplnenia ústavnej požiadavky na informovanie verejnosti o svojej činnosti. Ustanovenia § 6 ods. 1 a 2 Trestného poriadku pritom upravujú kautely pre informovanie verejnosti, z ktorých orgány činné v trestnom konaní nesmú v konkrétnom prípade vybočiť a tým ohroziť záujmy chránené uvedenými ustanoveniami. Pokiaľ orgány činné v trestnom konaní tieto zákonom stanovené mantinely dodržia, tak nemožno hovoriť o nesprávnom úradnom postupe. V opačnom prípade to má za následok (za splnenia ostatných predpokladov) vznik nároku na náhrady škody subsumovateľný pod nesprávny úradný postup podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

Pokiaľ teda odvolací súd v odôvodnení argumentoval závermi vyslovenými v rozhodnutí najvyššieho súdu, sp. zn. 7Cdo/126/2013, dovolací súd mal za to, že takáto argumentácia je v danom prípade nenáležitá vzhľadom na odlišný predmet konania. Z predmetného rozhodnutia zároveň nevyplýva, že pri (neopakovateľnom) skutkovom základe v danej veci možno nárok na náhradu nemajetkovej ujmy požadovať iba v konaní o ochrane osobnosti. Dovolací súd pritom zdôraznil, že v prípade uplatnenia nároku v sporovom konaní podľa § 514/2003 Z. z. je zodpovedným subjektom na žalovanej strane vždy

štát. Konkludujúc uvedené, dovolací súd konštatoval, že odvolací súd otázku nastolenú žalobkyňou v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP posúdil v preskúvanom prípade nesprávne a podané dovolanie bolo vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy aj z hľadiska § 421 CSP dôvodné.

20. Preto dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v časti, ktorou rozhodol o nepriznaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy (spolu so súvisiacim výrokom o trovách konania) zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

21. Po rozhodnutí dovolacieho súdu odvolací súd opätovne vec prejednal v zmysle ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 CSP v zrušenej časti a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v tejto časti, t. j. vo vzťahu k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a vo výroku o trovách konania, podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

22. Odvolacími námietkami žalobkyne súvisiacimi s ňou uplatneným nárokom na náhradu ušlého zisku sa odvolací súd ďalej nezaoberal, keďže v tejto časti bolo dovolanie žalobkyne dovolacím súdom zamietnuté. Ďalej sa preto odvolací súd zaoberal už iba odvolacími námietkami žalobkyne týkajúcimi s nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, pričom bol viazaný právnym názorom dovolacieho súdu ohľadom toho, že aj poskytovanie informácií o trestnom konaní hovorcom KR PZ je úradným postupom, ktorým orgány činné v trestnom konaní vykonávajú zákonom zverenú kompetenciu za účelom naplnenia ústavnej požiadavky na informovanie verejnosti o svojej činnosti, pričom pokiaľ takýto orgán vybočí zo zákonom stanovených mantinelov, uvedených v ust. § 6 ods. 1, 2 Trestného poriadku má to za následok (za splnenia ostatných predpokladov) vznik nároku na náhradu škody subsumovateľný pod nesprávny úradný postup podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

23. V prejednávanej veci žalobkyňa v podanom odvolaní uplatnila odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a/, b/, d/ a f/ O.s.p.

24. Odvolanie proti rozsudku bolo možné v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. (teraz § 365 ods. 1 písm. b/ CSP) odôvodniť tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., medzi ktoré podľa § 221 ods. 1 písm. f/ patril dôvod, že účastníkovi konania sa postupom súdu odhala možnosť konať pred súdom, ktorý uplatňuje vo svojom odvolaní žalobkyňa. Opodstatnenosť tohto uplatneného dôvodu videla v tom, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie ani po jeho zrušení dovolacím súdom opätovne nemá atribúty náležite odôvodneného rozhodnutia v zmysle vtedy platného procesného predpisu, a to § 157 ods. 2 O.s.p. (teraz § 220 ods. 2 CSP). Žalobkyňa ďalej uplatnila dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (teraz § 365 ods. 1 písm. d/ CSP) - konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktorého opodstatnenosť videla v tom, že súd prvej inštancie sa neriadil vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v jeho zrušujúcom rozhodnutí.

25. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že uplatnené odvolacie námietky žalobkyne nie sú dôvodné.

26. Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p., platného a účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáha a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

27. Odôvodnenie rozsudku súdu podľa úpravy účinnej v čase rozhodovania súdu prvej inštancie muselo teda mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musel vypoariadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musel byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku bolo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu muselo byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Ak rozsudok súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný. Odôvodnenie

súdneho rozhodnutia však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie, zostali sporné alebo sú nevyhnutné pre uvedenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia.

28. Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a rozhodujúce skutočnosti, pre ktoré nebolo možné žalobe vyhovieť. Odvolací súd preskúmaním dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvej inštancie nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p., platného a účinného v čase vydania rozhodnutia). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobkyne.

29. Taktiež odvolací súd nezistil, že by sa súd prvej inštancie neriadil vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v jeho zrušujúcom rozhodnutí. Odvolací súd v predchádzajúcom konaní zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie uznesením zo dňa 18.12.2013 č. k. 17Co/222/2012-1245 najmä z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, keď označil za nesprávny záver súdu prvej inštancie, že neboli splnené zákonné predpoklady na nárok žalobkyne z nezákonného rozhodnutia v zmysle § 6 zák. č. 514/2003 Z. z. keď súd prvej inštancie vtedy vyslovil právny názor, že uznesenie o začatí trestného stíhania nenadobudlo právoplatnosť, preto žiadne účinky vykonateľnosti s ním nemohli byť spájané, pre ktorý dôvod uplatnený nárok na náhradu škody v tejto časti zamietol. Ďalším dôvodom, pre ktorý odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie bola skutočnosť, že súd prvej inštancie nevykonal hodnotenie vykonaných dôkazov, preto nemohol dospieť k vyslovenému skutkovému a právnemu záveru, uvedenému v odôvodnení jeho rozhodnutia, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno, keď nepreukázala príčinnú súvislosť medzi neprideľovaním jej návrhov na vykonanie exekúcií a vznesením obvinenia. Preskúmaním nového rozhodnutia odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie postupoval v intenciách zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, zaujal správny záver, že žalobkyni by v dôsledku vydania nezákonného rozhodnutia v zásade patrilo právo na náhradu škody a zaoberal sa aj hodnotením vykonaného dokazovania vo vzťahu k uplatneným nárokom na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, preto tvrdenie žalobkyne, že súd prvej inštancie sa neriadil vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu, nebolo dôvodné.

30. Preto odvolací súd uplatnené odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p., ktoré v súčasnosti možno subsumovať pod odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a d/ CSP, nepovažoval za dôvodné.

31. Žalobkyňa ďalej v odvolaní uplatnila odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p..

32. Pokiaľ ide o odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. (totožný s odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP), jeho nedostatok spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. (totožný s odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP) je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav.

33. Preskúmaním odvolací súd nezistil opodstatnenosť ani týchto uplatnených odvolacích dôvodov.

34. Žalobkyňa sa v posudzovanej veci domáhala zaplata náhrady nemajetkovej ujmy, a to jednak z nezákonného rozhodnutia – uznesenia vydaného vyšetrovatelkou Okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne sp. zn. ČVS: ORP-142/01-OVK-TN-2007 zo dňa 19.02.2007 – ktorým bolo začaté trestné stíhanie žalobkyne pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona účinného do 31.12.2005, ako aj z nesprávneho úradného postupu žalovanej, ktorý žalobkyňa videla v tom, že konaním hovorkyne KR PZ v Trenčíne bola porušená prezumpcia neviny. Svoj nárok si žalobkyňa uplatnila podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu pôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

35. Z ust. § 1 písm. a) citovaného zákona vyplýva, že tento zákon upravuje okrem iných aj zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci. Z ust. § 3 ods. 1 písm. a) a d) citovaného zákona vyplýva, že štát zodpovedá za podmienok ustanovených citovaným zákonom okrem iného aj za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci spôsobenej pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom.

36. Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. je súčasné splnenie troch podmienok, a to: 1. existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, 2. existencia škody, resp. nemajetkovej ujmy a 3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou, resp. náhradou nemajetkovej ujmy. Vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a náhradou nemajetkovej ujmy zákon č. 514/2003 Z.z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorej jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a náhradou nemajetkovej ujmy vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy iná skutočnosť, zodpovednosť nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku. Právnym posúdením je vymedzenie, medzi akou ujmovou (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmovou poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v kontexte skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina nároku na náhradu nemajetkovej ujmy existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za náhradu nemajetkovej ujmy (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/19/2020 z 25.03.2021).

37. V predmetnej veci odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom potvrdzujúcom rozhodnutí vyslovil záver, že pokiaľ sa jedná o zodpovednosť žalovanej z nezákonného rozhodnutia – uznesenia vydaného vyšetrovatelkou Okresného riaditeľstva PZ v Trenčíne sp. zn. ČVS: ORP-142/01-OVK-TN-2007 zo dňa 19.02.2007, ktoré bolo uznesením prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trenčíne č. 1KPt 481/2003 zrušené a následne uznesením OR PZ v Trenčíne, úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru všeobecnej kriminality, pracovisko Nové Mesto nad Váhom č. ČVS: ORP-142/01-OVK-TN-2007 zo dňa 16.04.2007 bolo trestné stíhanie žalobkyne zastavené, žalobkyni nepochybne vznikol nárok na náhradu škody spôsobenej týmto nezákonným rozhodnutím v zmysle ust. § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., teda že všetky vyššie uvedené predpoklady zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím – uznesením vydaným vyšetrovatelkou OR PZ v Trenčíne, boli naplnené. Rovnaký záver vo svojom rozhodnutí zaujal aj súd prvej inštancie, preto odvolací súd nezistil v jeho postupe naplnenie žalobkyňou vyššie uvedených odvolacích dôvodov.

38. Pokiaľ ide o postup hovorkyne Krajského riaditeľstva policajného zboru v Trenčíne, v tomto smere bol odvolací súd viazaný vysloveným právnym názorom dovolacieho súdu ohľadom toho, že aj poskytovanie informácií o trestnom konaní hovorcom KR PZ je úradným postupom, ktorým orgány činné v trestnom konaní vykonávajú zákonom zverenú kompetenciu za účelom naplnenia ústavnej požiadavky na informovanie verejnosti o svojej činnosti, pričom pokiaľ takýto orgán vybočí zo zákonom stanovených mantinelov, uvedených v ust. § 6 ods. 1, 2 Trestného poriadku má to za následok (za splnenia ostatných predpokladov) vznik nároku na náhradu škody subsumovateľný pod nesprávny úradný postup podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

V preskúmvanej veci bol odvolací súd toho názoru, že predpoklady zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom hovorkyne KR PZ v Trenčíne boli naplnené, keď z vykonaného dokazovania vyplynulo, že policajná hovorkyňa krajského riaditeľstva policajného zboru v G. K. L. poskytla Tlačovej agentúre SR správu, v ktorej uviedla: „Súdnu exekútorku z Nového Mesta nad Váhom obvinil v utorok vyšetrovateľ z trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa. V exekučnom konaní zastupovala podnikateľské subjekty voči už neexistujúcej zdravotnej poisťovni. Protiprávnym spôsobom zabezpečila výkon exekúcie tak, že exekvovala finančné prostriedky prikázaním pohľadávky z účtov spoločnosti, ktoré nemali záväzky voči oprávneným subjektom, ktoré ona v exekučnom konaní zastupovala“. Takéto vyjadrenie hovorkyne policajného zboru podľa názoru dovolacieho súdu vybočilo z mantinelov uvedených v ust. § 6 ods. 1, 2 Trestného poriadku, z ktorých okrem iného vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní pri informovaní verejnosti o trestnom konaní poskytnutím informácií oznamovacím prostriedkom sú povinní okrem iného dbať aj na zásadu prezumpcie nevinu. Z citovaného vyjadrenia hovorkyne policajného zboru totiž nepochybne vyplýva,

že sa týmto ustanovením neriadila, keď svoje vyjadrenie koncipovala tým spôsobom, že prezúmovala zavinenie žalobkyne, hoci jej nebolo preukázané a trestné stíhanie voči nej bolo následne uznesením OR PZ v Trenčíne, úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru všeobecnej kriminality, pracovisko Nové Mesto nad Váhom č. ČVS: ORP-142/01-OVK-TN-2007 zo dňa 16.04.2007, zastavené.

39. V danej veci tak boli splnené základné predpoklady zodpovednosti žalovanej za škodu v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. Úlohou súdov tak následne bolo posúdiť, aké zadosťučinenie žalobkyni patrí vzhľadom na spôsobenú ujmu z vyššie uvedeného nezákonného rozhodnutia a nesprávneho úradného postupu.

40. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

41. Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

42. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že pri posudzovaní spôsobu a rozsahu poskytnutého zadosťučinenia treba vychádzať z ust. § 17 ods. 2 citovaného zákona, podľa ktorého v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že prednostnou formou zadosťučinenia ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom je konštatovanie porušenia práva. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, uspokojuje sa náhrada nemajetkovej ujmy inak (verejné ospravedlnenie, uverejnenie zrušujúceho rozsudku a podobne). Ako posledná forma zadosťučinenia prichádza do úvahy úhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, nastupujúca vtedy, ak dostatočným prostriedkom nápravy sa nejaví samotné konštatovanie práva, resp. uspokojenie vzniknutej nemajetkovej ujmy inak.

43. Skutočnosť, že pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch musí mať súd preukázanú skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadosťučinenie podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nie je postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti a podobne (viď aj Rč 21/1995), zdôraznil vo svojom zrušujúcom rozhodnutí v tejto veci zo dňa 24.04.2023 č.k. 4Cdo/121/2021 aj Najvyšší súd Slovenskej republiky.

44. Poukázal pritom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12.12.2012 sp. zn. 7Cdo/145/2011, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky citoval ustanovenie § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., v súvislosti s čím uviedol, že „citované zákonné ustanovenie odráža nutnosť „spravodlivého zadosťučinenia“, keď predchádzajúca právna úprava (zákon č. 58/1969 Zb.) umožňovala priznať poškodenému iba skutočnú škodu a nie aj náhradu nemajetkovej ujmy (morálnu ujmu), ako aj iné formy zadosťučinenia (napr. verejné ospravedlnenie, uverejnenie zrušujúceho rozsudku a stručného znenia odôvodnenia a pod.)“. Najvyšší súd Slovenskej republiky v citovanom rozhodnutí uvádza, že „nemajetková ujma by mala zahŕňať ujmu spôsobenú poškodením občianskej cti, dobrej povesti v dôsledku morálneho utrpenia v prípade zadržania, väzby v súvislosti s trestným stíhaním“. „Hoci výšku nemajetkovej ujmy súd určuje voľnou úvahou, nemôže ísť o úvahu nepreskúmateľnú, resp. o úvahu svojvoľnú. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť (vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu) v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadosťučinenie podľa prvého odseku ustanovenia § 17 citovaného zákona nie je postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti a podobne (viď aj Rč 21/1995)“.

45. V preskúmvanej veci rovnaké východiská pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy konštatuje aj súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, keď v súlade s citovanou judikatúrou uvádza, že súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadosťučinenie podľa prvého odseku ustanovenia § 17 citovaného zákona nie je postačujúce. Zároveň vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie konštatuje, že v predmetnej veci dospel k záveru, že vzhľadom na postavenie žalobkyne

a okolnosti prípadu nie sú splnené zákonné požiadavky pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Súd prvej inštancie poukázal na to, že postavenie žalobkyne ako exekútora v spoločnosti nie je vnímané pozitívne, čo dosvedčil aj vypočutý svedok - kolega A. H. I., ktorý vypovedal, že si nepamätá, že by niekedy niekto o exekútorovi napísal pozitívnom smere, pričom poukázal tiež na to, že v roku 2006 až 2008 minister spravodlivosti vystupoval voči exekútorom tak, že sa preskúmavalo, či konajú v súlade so zákonom alebo nie, existovalo o nich mnoho článkov, a to najmä negatívnych. Ďalej súd prvej inštancie vzal do úvahy, že dĺžka nezákonného zásahu voči žalobkyni trvala len 42 dní, za ktorý čas ani nedošlo k pozastaveniu exekučnej činnosti žalobkyne. Poukázal na to, že žalobkyňa nepredložila súdu žiadnu hodnovernú štatistiku, z ktorej by bolo zrejmé, že došlo všeobecne k výraznému poklesu nových prípadov (exekučných titulov) v rozhodnom období, resp. že došlo k dramatickému zníženiu obratu výnosov žalobkyne z exekučnej činnosti. Okrem toho svedok E. J. G. vypovedal, že publicita správy o trestnom stíhaní žalobkyne bola nízka a médiá ju nepreberali. Z diskusie k článku vyplýva, že správa nebola až taká zaujímavá vzhľadom na malý rozsah reakcie čitateľov.

46. Ďalej súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, že ak žalobkyňa v konaní preukazovala, že je osoba s nižším prahom citlivosti vnímania vlastného negatívneho postavenia v spoločnosti, táto okolnosť by sa prejavila nielen vo vzťahu k najbližšiemu okoliu, ale prejavila by sa aj na zdravotnom stave žalobkyne. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa nepreukázala, že v súvislosti s trestným stíhaním by vyhľadala zdravotnú pomoc, resp. užívala lieky na lekársky prepis. Zároveň ale konštatoval, že je prirodzené, že trestné stíhanie voči akejkoľvek osobe s právnickým vzdelaním je možné považovať za veľmi citeľné a nepríjemné (za týmto účelom vypovedala najbližšia rodina žalobkyne, resp. kolegovia z právnického prostredia), automaticky to však nezakladá nárok na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobkyňa ako exekútor s právnickým vzdelaním musí mať vedomosť o tom, v čom spočíva prezumpcia neviny a túto vedomosť museli mať aj kolegovia alebo deti žalobkyne, ktoré taktiež majú právnické vzdelanie. Nemajetková ujma zahŕňa ujmu spôsobenú poškodením občianskej cti, dobrej povesti v dôsledku morálneho utrpenia v prípade vznesenia obvinenia žalobkyne v súvislosti s trestným stíhaním, ktoré bolo neskôr zastavené. Náhradu spôsobenej nemajetkovej ujmy žalobkyne (morálnej ujmy) je adekvátne, vzhľadom na okolnosti prípadu, riešiť inou formou zadosťučinenia a to napríklad verejným ospravedlnením, uverejnením zastavenia trestného stíhania a stručného znenia odôvodnenia a podobne. Keďže toto žalobkyňa nežiadala, súd v časti návrhu žalobkyne na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch nárok žalobkyne ako nedôvodný zamietol.

47. Odvolací súd sa názorom súdu prvej inštancie, že v danom prípade je možné ujmu spôsobenú vyššie citovaným nezákonným rozhodnutím, ale aj nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v nesprávnom postupe hovorkyne KR PZ v Trenčíne, uspokojiť inak, stotožnil. Ako už bolo uvedené vyššie, konštatovanie porušenia práva je základnou formou zadosťučinenia podľa poradia určeného v § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom pri posúdení primeranosti zvolenej formy zadosťučinenia, vzhľadom k utrpenej nemajetkovej ujme, je potrebné vychádzať zo skutkových okolností v danej veci. V preskúmvanej veci je nepochybné, že žalobkyni vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., odvolací súd je však zhodne s názorom súdu prvej inštancie toho názoru, že samotné konštatovanie porušenia práva by pre žalobkyňu malo byť dostatočným zadosťučinením, vzhľadom k skutkovým okolnostiam tohto prípadu. Je toho názoru, že verejné ospravedlnenie, prípadne uverejnenie uznesenia o zastavení trestného stíhania, alebo uverejnenie informácie o jeho zastavení, by ako forma zadosťučinenia bola adekvátne k zisteným okolnostiam prípadu, keď z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup sa prejavil predovšetkým v subjektívnych pocitoch žalobkyne. Vykonaným dokazovaním sa žalobkyni nepodarilo dostatočne preukázať, že by sa jednalo o zásah s vážnejšími dôsledkami, že by tým bol výrazne nepriaznivo ovplyvnený jej dovtedajší osobný alebo pracovný život. Zo skutkového stavu zisteného pred súdom prvej inštancie totiž takéto skutočnosti nevyplývali. Je pritom potrebné prihliadnuť tiež k tomu, ako na to správne poukázal aj súd prvej inštancie, že dĺžka nezákonného zásahu trvala len 42 dní, za ktorý čas ani len nedošlo k pozastaveniu exekučnej činnosti žalobkyne, pričom vznik iných následkov (napr. zdravotných alebo iných, majúcich tak výrazne negatívny dopad na jej ďalší osobný, rodinný alebo pracovný život, ktorý by zakladal dôvod pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch), nebolo v konaní preukázané. Tak ako správne na to poukázal súd prvej inštancie, je prirodzené, že trestné stíhanie začaté voči akejkoľvek osobe je možné považovať za veľmi citlivé a nepríjemné, avšak odvolací súd znova opakuje, že uverejnenie následného verejného ospravedlnenia, resp. uverejnenie rozhodnutia o zastavení trestného stíhania, alebo informácie o jeho zastavení, ktoré však žalobkyňa nepožadovala, by bolo postačujúce na odstránenie jej spôsobenej ujmy.

48. Preto bol odvolací súd toho názoru, že samotné konštatovanie porušenia práva, ktorého sa však žalobkyňa v tomto konaní nedomáhala, by bolo dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú jej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom a že neboli splnené podmienky uvedené v § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch.

49. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zostávajúcej časti, t.j. v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, a vo výroku, týkajúceho sa nároku na náhradu trov konania, podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

50. O nároku na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 453 ods. 1, 3, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej, ktorá bola v odvolacom a dovolacom konaní v tejto časti úspešná, náhradu týchto trov nepriznal, nakoľko si náhradu trov neuplatnila a tieto jej nevyplývajú ani z obsahu spisu.

51. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh § 428 CSP).